

جایگاه صنعت کفش ایران در اقتصاد کفش جهان

(قسمت اول)

سطح بین‌المللی را در اختیار دارد. آسیا تقریباً ۳۰ درصد، آمریکای شمالی حدود ۲۱ درصد و آفریقا حدود ۱۲ درصد از بازار جهانی واردات کفش را در اختیار دارد. آمریکای جنوبی و اقیانوسیه با سهم حدود ۴٫۵ درصدی نقش کمتری در واردات کفش جهان دارند. متوسط قیمت هر جفت کفش صادراتی در سال ۲۰۲۳ به حدود ۱۲ دلار رسید که نشان از افزایش ۳٫۲ درصدی نسبت به سال قبل و افزایش قابل توجه حدود ۳۸٫۸ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۴ دارد. میانگین قیمت کفش صادراتی در اروپا حدود ۳۵ دلار، آمریکای شمالی ۱۹٫۴۸ دلار در هر جفت، آسیا با قیمت‌های پایین و قابلیت تولید در بازار انبوه در مقیاس بزرگ ۸٫۴۲ دلار در هر جفت و میانگین قیمت‌های آفریقایی با روند صعودی به ۱۱٫۴۵ دلار رسید.

در مقایسه با صادرات تفاوت‌های قابل توجهی در میانگین قیمت‌های وارداتی کفش در مناطق مختلف وجود دارد. اروپا با بالاترین قیمت وارداتی ۱۸٫۶۲ دلار در هر جفت و آفریقا با میانگین متوسط ۳٫۲۷ دلار در نقطه مقابل هم ایستاده‌اند. بین این دو سر طیف، قیمت واردات در سایر مناطق از ۹٫۰۵ دلار در آسیا تا ۱۲٫۶ دلار در آمریکای شمالی متغیر است. بازار جهانی صادرات کفش، تحت سلطه سه دسته اصلی است، لاستیک و پلاستیک، کفش چرمی و پارچه‌ای که روی هم ۹۴ درصد از حجم صادرات و ۹۷ درصد از ارزش را تشکیل می‌دهند. در نیمه اول دهه قبل، کفش‌های پارچه‌ای افزایش قابل توجهی در سهم بازار را تجربه کردند که عمدتاً به دلیل هزینه محصولات لاستیک و پلاستیک و چرم بود. در سال ۲۰۲۳ سهم کفش‌های پارچه‌ای تقریباً ۲ درصد کاهش یافت. از نظر حجم صادرات، کفش‌های لاستیکی و پلاستیکی، نیمی از صادرات جهانی را تشکیل می‌دهند و پس از آن کفش‌های پارچه‌ای با ۲۹ درصد و کفش‌های چرمی با ۱۵ درصد قرار دارند. با این وجود، هنگام ارزیابی ارزش صادرات، کفش‌های چرمی با سهم ۳۸ درصدی پیش‌تاز هستند، در حالی که

از آنجا که پرداختن به این موضوع کار سخن دوم یک شماره نشریه صنعت کفش نیست، در این شماره به‌طور خلاصه به بررسی آماری - تحلیلی صنعت کفش جهان می‌پردازیم و ان‌شالله به شرط حیات در شماره بهمن ماه با استفاده از آخرین آمارهای رسمی موجود، به جایگاه صنعت کفش ایران در اقتصاد کفش جهان و منطقه و همسایگان خواهیم پرداخت.

در این یادداشت، تصویری کلی از تولید کفش جهان در سال ۲۰۲۳، ضریب مصرف کفش در قاره‌های گوناگون، تصویری از صادرات کفش جهان همراه با متوسط قیمت‌های صادراتی در قاره‌های گوناگون و گروه‌های کفشی و کشورهای اصلی تولیدکننده کفش و در ادامه تصویری از واردات کفش جهان و متوسط قیمت وارداتی در هر قاره و هر گروه کفشی می‌پردازیم. موضوع مصرف‌کنندگان کفش جهان ادامه این یادداشت آمده است. بررسی نسبت واردات به مصرف در کشورهای برتر مصرف کفش جهان همراه با متوسط قیمت کفش‌های وارداتی به این کشورها، بخش پایانی این قسمت است.

تولید کفش جهان در سال ۲۰۲۳ در مقایسه سال قبل با کاهش ۶ درصدی به ۲۲٫۴ میلیارد زوج رسید. تقریباً در دهه گذشته بدون احتساب کاهش تولید ناشی از کووید ۱۹ در سال ۲۰۲۰، بین ۲۲ تا ۲۴ میلیارد جفت ثابت ماند. حدود ۸۷ درصد از کل تولید جهان توسط ده بازیگر اصلی تولید می‌شود که چین با ۱۲٫۳ میلیارد زوج سالانه و تصاحب ۵۵ درصد از سهم بازار جهانی همچنان بلامنازع است. ایران طبق آمارهای بین‌المللی با ۱۷۶ میلیون زوج در رتبه دهم کفش جهان قرار دارد که اگر آمار تولید واحدهای صنعتی تولیدی براساس برآوردهای میدانی را اضافه کنیم، رتبه ایران با ۲۷۰ میلیون زوج به جایگاه نهم کفش جهان ارتقا می‌یابد. درباره مصرف سرانه کفش، تفاوت‌های زیادی در سراسر جهان وجود دارد که از ۱٫۵ جفت برای هر نفر در آفریقا تا ۴٫۶ در آمریکای شمالی متغیر است. اروپا با ۳٫۹ جفت، آمریکای جنوبی ۳٫۳ جفت و آسیا با ۲٫۴ جفت برای هر نفر در رتبه‌های سوم تا پنجم هستند. صادرات جهانی کفش در سال ۲۰۲۳ به ۱۴ میلیارد زوج رسید که نشان‌دهنده کاهش ۹٫۱ درصدی نسبت به سال قبل است. در دوره مورد بررسی نسبت تولید کفش صادراتی ۶۳ درصد باقی ماند، چین با ۶۸ درصد سهم بازار بر صادرات جهانی کفش مسلط است و در سال ۲۰۲۳ حدود ۹ میلیارد جفت را صادر کرد، حدود ۷۵ درصد صادرات کفش جهان به سه کشور چین، ویتنام و هند اختصاص دارد. اروپا همچنان مقصد اصلی واردات کفش است و تقریباً یک سوم واردات کفش‌های مبادله شده در

صنایع چرم خورشید

تولید کننده انواع محصولات چرم

XXXX

66973000

Charmkhorshid.ir

Charmkhorshid.co

XXXX

در حالی که برخی کشورها بر خودکفایی و تولید داخلی تمرکز دارند، برخی دیگر از موقعیت خود به عنوان قطب تجاری، برای واردات و صادرات مجدد استفاده می کنند. این الگوها بر تعامل پیچیده بین تولیدکننده محلی، مصرف و تجارت بین المللی در شکل دهی به چشم انداز بازار جهانی کفش تأکید می کنند. نکته قابل توجه متوسط قیمت وارداتی کفش برای کشورهایمانند چین حدود ۳۱۶ دلار، ترکیه ۲۶۲۸ دلار، ایتالیا ۲۲۴۵ دلار، ویتنام ۵۹۲ دلار، امارات ۶۶۸ دلار و روسیه حدود ۱۰۶ دلار است. مقایسه این اعداد و ارقام با ایران نشان می دهد در سال های گذشته مافیای واردات با قیمت های بسیار پایین تر از متوسط قیمت های جهانی، کفش وارد ایران کردند. سوال اینجاست که چرا واردکنندگان کفش ایرانی همانند تاجران چینی و ترک، تمرکز خود را بر واردات کفش های با تکنولوژی بالا و ارزش افزوده بالاتر قرار ندادند؟ و بیشترین وزن واردات کفش ها در بخش هایی متمرکز بوده که امکان تولید آن در داخل کشور وجود داشته است! البته قصد این یادداشت رسیدگی به این پرونده کهنه نیست، باشد برای وقتی دیگر به شرط حیات.

ادامه دارد...

کفش های لاستیکی و پلاستیکی پارچه ای هر کدام تقریباً ۲۹ تا ۳۰ درصد ارزش کل را تشکیل می دهند. دسته بندی های گوناگون کفش به طور قابل توجهی دارای قیمت های متفاوتی هستند، به طوری که متوسط قیمت صادراتی کفش های چرمی از آستانه ۳۰ دلار فراتر رفت و یک رکورد جدید ثبت شد. در مقایسه ارقام مربوط به کفش های پارچه ای و لاستیکی و پلاستیکی به ترتیب ۱۲ و ۷ دلار بود. با این حال در دهه گذشته کفش های پارچه ای با افزایش قابل توجه ۶۵ درصدی، بیشترین افزایش قیمت را تجربه کردند. در همین دوره در بخش لاستیک و پلاستیک شاهد افزایش ۴۷ درصدی و در بخش قیمت کفش های چرمی، به طور متوسط شاهد افزایش ۲۴ درصدی بودیم. بررسی متوسط قیمت صادراتی کشورهای گوناگون نشان می دهد ایتالیا در سال ۲۰۲۳ با میانگین قیمت هر جفت ۷۲ دلار، در میان ۲۰ تولیدکننده برتر رتبه اول را دارد و پرتغال با قیمت ۳۰ دلار کمتر از نصف ایتالیا رتبه دوم و مکزیک، مراکش، اسپانیا، ویتنام، اندونزی، مصر و اتیوپی با قیمت هایی در محدوده ۲۰ تا ۲۵ دلار در تعقیب ایتالیا و پرتغال هستند. چین بزرگ ترین صادرکننده جهان، میانگین قیمت پایینی، فقط ۵۴ دلار را دریافت می کند. ترکیه اخیراً خود را به عنوان یکی از بازیگران اصلی در بازار بین المللی کفش با قیمت های پایین حدود ۴ دلار برجسته کرده است.

درباره مصرف کنندگان بازار بین المللی، بازار کشورهای چین و هند با جمعیت گسترده ای که دارند، توسط صنایع داخلی تامین می شود و سهم مصرف از واردات چین حدود ۵ درصد و هند حدود ۸۶ درصد است. این الگو برای کشورهایی مانند برزیل (۳۷ درصد)، پاکستان (۹/۰ درصد)، اندونزی (۳۳ درصد)، بنگلادش (۴۸ درصد) و ترکیه (۲۱ درصد) منعکس است، برعکس کشورهایی مانند آمریکا (۱۰۲۷ درصد) و ژاپن (۹۸۷ درصد) که از جمعیت مرفه سود می برند، بازارهای عمده ای هستند که مصرف آنها عمدتاً از طریق واردات تامین می شود. کشورهایی مانند فرانسه، آلمان، ایتالیا و اسپانیا حتی نسبت واردات به مصرف بالاتری را ثبت می کنند که نشان دهنده فعالیت های صادرات مجدد قابل توجه است. به عنوان مثال، آلمان با نسبت واردات به مصرف ۱۹۱ درصد مودی قابل توجه است که با وجود صنعت کفش داخلی نسبتاً کوچک، آن کشور را به عنوان چهارمین صادرکننده بزرگ جهانی رتبه بندی می کنند. نکته قابل توجه اینکه حدود ۹۱ درصد مصرف کفش در فدراسیون روسیه که در همسایگی ما قرار دارد، از واردات تامین می شود که سهم ما از این واردات به آن کشور، کمتر از یک درصد مصرف داخلی آن است!!